به نام خدا

سوالات امتحان درس **فارسی ۳**	نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع:	تعداد صفحه: ۳ صفحه
رشته: کلیه رشته ها	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان:	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور سال ۱۴۰۲			

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	معنای واژه «تعب» را با توجه به بیت زیر بنویسید. «در این مقام، طرب بی تعب نخواهد دید که جای نیک و بد است این سرای پاک و پلید»	۰/۲۵
۲	معنی واژه «اندیشه»، در بیت زیر با معنای آن در کدام گزینه متفاوت است؟ « وزین دختر شاه هاماوران پر اندیشه گشتی به دیگر کران» الف) چو شب تیره گردد شبیخون کنیم ز دل ترس و اندیشه بیرون کنیم ب) چو بشنید خسرو از آن شاد گشت روانش ز اندیشه آزاد گشت ج) غلام عشق شو، کاندیشه این است همه صاحبدلان را پیشه این است د) پر اندیشه شد جان کاووس کی ز فرزند و سودابه نیک پی	۰/۲۵
۳	برای هر یک از واژه های مشخص شده یک برابر معنایی مناسب بنویسید. الف) زین بی خردان سفله بستان ب) مصطفی مجلس آرای بلامعارض شده بود.	۰/۵
۴	در هر یک از موارد زیر املای درست را از داخل کمانک برگزینید. الف) من زندگانی را در چادر با تیر تفنگ و (شیحه/ شیهه) اسب آغاز کردم. ب) پیامبران همه از اینجا (برخاسته اند/ برخواسته اند) ج) چو عاجز گشت خسرو در جوابش نیامد بیش پرسیدن (صوابش/ ثوابش)	۰/۷۵
۵	در بیت زیر واژه ای را بیابید که دارای «هم آوا» باشد و معنای هر دو را بنویسید. « هر یکی بینا شود بر قدر خویش بازیابد در حقیقت صدر خویش»	۰/۷۵
۶	در گروه کلمات زیر، دو نادرستی املایی وجود دارد؛ شکل درست هر یک را بنویسید. « زهر و تریاق، ضماد و مرحم، هول و ترسناک، بغولات و حبوبات»	۰/۵
۷	در نوشته زیر نقش دستوری واژه های مشخص شده را تعیین کنید. « عشق از بهر این معنی فرض راه آمد. کار طالب آن است که در خود جز عشق نطلبد.»	۰/۵
۸	در بیت « با این نسیم سحر خیز برخیز اگر جان سپردیم/ در باغ می ماند ای دوست گل یادگار من و تو» الف) نوع «واو» در مصراع دوم حرف عطف است یا حرف ربط؟ ب) مصراع دوم بیت را بر اساس اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید و بنویسید.	۰/۷۵
۹	نوع حذف در مصراع نخست بیت زیر، به قرینه لفظی است یا معنایی؟ «بنده همان به که ز تقصیر خویش عذر به درگاه خدای آورد»	۰/۲۵
۱۰	با توجه به ابیات زیر، درستی یا نادرستی موارد داده شده را تعیین کنید. « بعد از این وادی حیرت آیدت کار دائم درد و حسرت آیدت مرد حیران چون رسد این جایگاه در تحیر مانده و گم کرده راه» الف) در مصراع اول نقش دستوری ضمیر «ت» در فعل «آیدت»، مضاف الیه است. درست ☐ نادرست ☐ ب) «وادی حیرت» ترکیب اضافی و «این جایگاه» ترکیب وصفی است. درست ☐ نادرست ☐	۰/۵

ادامه سوالات در صفحه دوم

www-kanoon.ir

به نام خدا

سوالات امتحان درس **فارسی ۳**	نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع:	تعداد صفحه:
رشته: کلیه رشته ها	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان:	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور سال ۱۴۰۲			

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۱	در عبارت «این بدبخت ها شکم ها را مدتی است صابون زده اند که کباب غاز بخورند» الف) جمله پیرو یا وابسته را مشخص کنید. ب) زمان فعل های «زده اند» و «بخورند» به ترتیب چیست؟	۰/۷۵
۱۲	در متن «ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریاری است. من او را می شناسم.» الف) کدام واژه در نقش تبعی «بدل» به کار رفته است؟ ب) فعل «است» اسنادی است یا غیر اسنادی؟ ج) نقش تبعی واژه «شهریاری» چیست؟	۰/۷۵
۱۳	نوع هر یک از وابسته های وابسته را در گروه های اسمی زیر بنویسید. الف) بانک اعتبارات ایران ب) سیصد تومان پول	۰/۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۴	هر یک از ابیات زیر را به درستی کامل کنید. الف) تو بودم کردی از نابودی و با مهر پروردی ..... ب) ..... ای محسن شهید من، ای حُسن بی گناه	۱
۱۵	نام پدیدآورنده هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) تمهیدات: ب) غزلواره ها:	۰/۵
۱۶	از بین آثار زیر به ترتیب یک اثر از «احمد عربلو» و یک اثر از «سید مهدی شجاعی» بیابید. بخارای من ایل من – دری به خانه خورشید – قصهٔ شیرین فرهاد – سانتاماریا – در حیاط کوچک پاییز در زندان	۰/۵
۱۷	هر یک از آرایه های «اغراق، حسن تعلیل، تناقض و تضاد» در کدام مورد دیده می شود؟ الف) مجمعی کردند مرغان جهان آنچه بودند آشکارا و نهان» ب) یکی تازی ای برنشسته سیاه همی خاک نعلش برآمد به ماه ج) همچو نی زهری و تریاقی که دید؟ همچو نی دمساز و مشتاقی که دید؟ د) تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند	۱
۱۸	در سروده ی « بخند؛ زیرا خنده ی تو برای دستان من، شمشیری است آخته.» مشبه و مشبه به را مشخص کنید.	۰/۵
۱۹	مفهوم هر کیک از کنایه های مشخص شده را بنویسید. الف) می خواهم امروز نشان دهی که چند مرده حلاجی. ب) مابقی را نقدا خط بکش و بگذار سماق بمکند.	۰/۵
۲۰	با توجه به سروده ی « او شغاد آن نابرادر بود/ که درون چه نگه می کرد و می خندید/ و صدای شوم و نامردانه اش در چاهسار گوش می پیچید...» الف) کدام واژه «ایهام» دارد؟ ب) یک مورد اضافه ی تشبیهی بیابید.	۰/۵
۲۱	مفهوم نمادین واژه مشخص شده را بنویسید. بلبل گفت:« من گرفتار عشق گلم.»	۰/۲۵
۲۲	بیت « بدان گاه سوگند پرمایه شاه/ چنین بود آیین و این بود راه» به کدام یک از زمینه های حماسه اشاره دارد؟	۰/۲۵
	ادامه سوالات در صفحه سوم	

www-kanoon.ir

به نام خدا

سوالات امتحان درس **فارسی ۳**	نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع:	تعداد صفحه:
رشته: کلیه رشته ها	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان:	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور سال ۱۴۰۲			

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره

	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۳	مقصود نویسنده از عبارت « امپراتوری های بزرگ هم مانند آدم های ثروتمند، معمولا از سوءهاضمه می میرند.» چیست؟	۰/۵
۲۴	با توجه به عبارت« در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند و خود را ایثار عشق کند.» شرط به دست آوردن عشق چیست؟	۰/۵
۲۵	هر یک از مصراع های زیر به کدام پدیده اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟ الف) گفت:« دیناری بده پنهان و خود را وارهان» ب) گفت:«جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست»	۱
۲۶	مقصود از این عبارت چیست؟ « نخستین روزی که از پاریز خارج شدم سیرجان را آخر دنیا حساب می کردم»	۰/۵
۲۷	منظور از بخش های مشخص شده در عبارات زیر چیست؟ الف) چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم من می روم سوی دریا جای قرار من و تو ب) دمش چونان حدیث آشنایش گرم/ راه می رفت و سخن می گفت. ج) بعد از این وادی عشق آید پدید غرق آتش شد کسی کانجا رسید د) گر آتش دل نهفته داری سوزد جانت به جانت سوگند	۱
۲۸	کدام یک از بیت های زیر بیانگر وادی «فقر و فنا» است؟ الف) مال اینجا بایدت انداختن ملک اینجا بایدت درباختن ب) صدهزاران سایه جاوید تو گم شده بینی ز یک خورشید تو	۰/۲۵
۲۹	مفهوم مشترک سروده های زیر را بنویسید. الف) نی حدیث راه پرخون می کند قصه های عشق مجنون می کند ب) شیرمردی باید این ره را شگرف زان که ره دور است و دریا ژرف ژرف	۰/۲۵
۳۰	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد. ب)سر من از ناله ی من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست پ) جزیره های کوچک و بزرگ مثل وصله های رنگارنگ بر طیلسان آبی مدیترانه دوخته شده است. ت) سیاوش چنین گفت کای شهریار که دوزخ مرا زین سخن گشت خوار ث) آری اکنون تهمتن با رخش غیرتمند/ در بن این چاه آبش زهر شمشیر و سنان گم بود. ج)وانیامد در جهان زین راه کس نیست از فرسنگ آن آگاه کس چ) پشت دستم را داغ کردم که تا من باشم دیگر پیرامون ترفیع رتبه نگردم. ح) در بهاران، عشق من! خنده ات را می خواهم/ چون گلی که در انتظارش بودم	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۲۰	**جمع نمره** **موفق باشید**	

www-kanoon-ir

به نام خدا

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس **فارسی ۳**	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع:	تعداد صفحه: ۲ صفحه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان:	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور سال ۱۴۰۲			

ردیف	پاسخ ها	نمره
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	رنج و سختی ۰/۲۵، ص ۱۲۶	۰/۲۵
۲	گزینه ی ج ۰/۲۵، ۱۰۵	۰/۲۵
۳	الف) فرومایه، بدسرشت ۰/۲۵، ص ۳۵ ب) بی رقیب ۰/۲۵، ص ۱۳۷	۰/۵
۴	الف) شیهه ۰/۲۵، ص۷۷ ب) برخاسته اند ۰/۲۵، ص ۷۱ ج) صوابش ۰/۲۵، ص ۲۱	۰/۷۵
۵	قدر: ارزش ۰/۲۵ غدر : حیله و فریب و خیانت ۰/۵ ص ۱۲۳ و ۱۱۲	۰/۷۵
۶	مرهم ۰/۲۵ ص ۳۵ بقولات ۰/۲۵ ص ۱۳۹	۰/۵
۷	مسند ۰/۲۵ مفعول ۰/۲۵، ص۵۳	۰/۵
۸	الف) عطف ۰/۲۵ ب) ای دوست! گل در باغ یادگار من و تو می ماند. ۰/۵ ص۸۵	۰/۷۵
۹	معنایی (است) ۰/۲۵ ص ۱۲	۰/۲۵
۱۰	الف) نادرست ۰/۲۵ ب) درست ۰/۲۵ ص ۱۲۳	۰/۵
۱۱	الف) کباب غاز بخورند ۰/۲۵ ب) ماضی نقلی – مضارع التزامی ۰/۵ ص ۱۳۲	۰/۷۵
۱۲	الف) پرندگان ۰/۲۵ ب) غیر اسنادی ۰/۲۵ ج) معطوف ۰/۲۵ ص ۱۲۰	۰/۷۵
۱۳	الف) مضاف الیه مضاف الیه ۰/۲۵ ب) ممیز ۰/۲۵ ص ۶۱	۰/۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۴	الف) فدای نام تو بود و نبودم؛ میهن ای میهن ۰/۵ ص ۱۱۷ ب) حسن شهادت از همه حسنی فراتر است ۰/۵ ص ۹۷	۱
۱۵	الف) عین القضات همدانی ۰/۲۵ ص ۵۳ ب) شکسپیر ۰/۲۵ ص ۱۵۵	۰/۵
۱۶	الف) قصهٔ شیرین فرهاد ۰/۲۵ ص ۴۳ ب) سانتاماریا ۰/۲۵ ص۹۳	۰/۵
۱۷	الف) تضاد ۰/۲۵ ص ۱۲۰ ب) اغراق ۰/۲۵ ص ۱۰۳ ج) تناقض ۰/۲۵ ص ۴۷ د) حسن تعلیل ۰/۲۵ ص ۳۵	۱
۱۸	خنده: مشبه ۰/۲۵ شمشیر: مشبه به ۰/۲۵ ص ۱۵۰	۰/۵
۱۹	الف) چه اندازه توانایی داشتن و از عهده کار برآمدن ۰/۲۵ ص ۱۳۴ ب) انتظار بیهوده کشیدن، بی بهره ماندن ۰/۲۵ ص ۱۳۲	۰/۵
۲۰	الف) نابرادر (برادر ناتنی، ناجوانمرد) ۰/۲۵ ب) چاهسار گوش ۰/۲۵ ص ۱۱۳	۰/۵
۲۱	نماد عاشقانی که گرفتار عشق زمینی و زودگذر هستند ۰/۲۵ ص ۱۲۱	۰/۲۵
۲۲	زمینه ملی ۰/۲۵ ص ۱۰۳	۰/۲۵
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۳	یعنی از افراط در کارها از بین می روند همان طور که ثروتمندان از پرخوری می میرند، امپراتوری های بزرگ دائم در فکر گسترش قلمرو خود هستند و از درون مملکت خود بی خبر هستند و به همین خاطر، نابسامانی درونی مملکت خودشان آن ها را از بین می برد. ۰/۵ ص ۶۲	۰/۵
۲۴	به دست آوردن عشق حق برای کسی اتفاق می افتد که ترک خود و هوای نفسانی کند و خود را فدای عشق کند و از مال و جان خودش برای به دست آوردن عشق بگذرد. ۰/۵	۰/۵
۲۵	الف) رواج رشوه خواری در ماموران حکومتی ۰/۵ ب) فراهم بودن زمینه انحراف و نابسامانی اجتماعی ۰/۵ ص ۲۱	۱
۲۶	جایی را خارج از سیرجان نمی توانستم تصور کنم و جایی بزرگ تر و پهناورتر از آن منطقه برای من وجود نداشت ۰/۵ ص ۶۱	۰/۵
	ادامه پاسخ ها در صفحه دوم	

www-karnoor-ir

به نام خدا

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس **فارسی ۳**	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع:	تعداد صفحه: ۲ صفحه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان:	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور سال ۱۴۰۲			

ردیف	پاسخ ها	نمره
۲۷	الف) انقلاب مردمی ۰/۲۵ ص ۸۵ ب) داستان کشته شدن رستم به دست برادرش شغاد ۰/۲۵ ص ۱۰۹ ج) وادی طلب ۰/۲۵ ص ۱۲۲ د) خشم و عصبانیت ۰/۲۵ ص ۳۵	۱
۲۸	گزینه ب ۰/۲۵ ص ۱۲۵	۰/۲۵
۲۹	سختی ها و مشقت های راه رسیدن به عشق و این که در این مسیر باید عاشق واقعی باشی تا بتوانی این سختی ها را تحمل کنی ۰/۲۵	۰/۲۵
۳۰	الف) روزگاری همه ی مردم دنیا به ایتالیا توجه داشتند و از آن حساب می بردند و اطاعت می کردند. ۰/۵ ص ۶۲	۰/۵
	ب) اسرار من در ناله های من نهفته است اما چشم و گوش ظاهری نمی تواند راز و حقیقت این ناله را دریابد. (با چشم و گوش دل می توان آن را دریافت.) ۰/۵ ص ۴۶	۰/۵
	پ) مدیترانه مثل یک لباس آبی رنگ بود که جزیره های کوچک و بزرگ مثل وصله هایی بر روی آن دوخته شده بود. ۰/۵ ص ۶۱	۰/۵
	ت) سیاوش چنین گفت که ای شهریار تحمل آتش دوزخ برای من از شنیدن این تهمت آسان تر است. ۰/۵ ص ۱۰۱	۰/۵
	ث) آری اکنون رستم در ته چاهی که به جای آب، زهر شمشیر و سرنیزه داشت، محو شده بود. ۰/۵ ص ۱۱۲	۰/۵
	ج) هیچ کس در جهان از این راه بازنگشته است (به همین دلیل) کسی از مسافت آن آگاهی ندارد. ۰/۵ ص ۱۲۲	۰/۵
	چ) از این کار پشیمان شدم که دیگر به فکر ترفیع رتبه نباشم. ۰/۵ ص ۱۴۰	۰/۵
	ح) همچنان که بهار با گل آشکار می شود زندگی من نیز با خنده تو مثل بهار می شود. ۰/۵ ص ۱۵۱	۰/۵
	موفق باشید	**جمع نمره** **۲۰**

طراح سوال: الناز خدادادبیگی دبیر ادبیات ناحیه ۱ دبیرستان پوراندخت هاشمیان ۲